

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼

WORLD PUNJABI TIMES

A Punjabi News Portal & Epaper From Winnipeg, Canada

Visit us at : www.worldpunjabitimes.com

Mob: 7973333573, +1 (418) 887-0162, +1 (431) 458-6922

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ: ਨਵਜੋਤ ਬਿਲਿੰਗ ਬਿਉਰੋ ਚੀਫ ਕੈਨੇਡਾ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਬਿਉਰੋ ਚੀਫ ਭਾਰਤ : ਗਗਨਦੀਪ ਗਿੱਲ

Epaper World Punjabi Times

16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ

ਈ-ਪੇਪਰ ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਟਾਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤਮੰਨਾ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਭਲਕੇ : ਪਵਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ, 16 ਅਪ੍ਰੈਲ : ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਸਵਤੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਜੈਤੋ ਦੀ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਤਮੰਨਾ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਸਪੱਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਸਮਾਜ ਸਮੇਤ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਮ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਂਸਿੰਘ ਰਜਿ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮ ਚੰਦ ਪੱਖੀ, ਸੂਬਾ ਚੀਫ ਜਰਨਲ ਸੈਕਟਰੀ ਪਵਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਕੱਤਰ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਜੈਤੋ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੇਟੀ ਤਮੰਨਾ ਦੇ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਜੈਤੋ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਤਮੰਨਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਸਮਾਜਸੇਵੀਆਂ ਟਿੱਕੂ ਕੁਮਾਰ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਅਤੇ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਦਿਕ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਉਕਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਸਮਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮ ਚੰਦ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਚੀਫ ਜਰਨਲ ਸੈਕਟਰੀ ਪਵਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਲੇਟ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿੱਕਰਖੇੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਪੰਜਾਬ, ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ਕਾਲੀ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਚੰਨਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਗੂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸੈਕਟਰੀ, ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਖਜਾਨਚੀ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਫੂ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹੰਸ ਰਾਜ, ਨਾਨਕ ਚੰਦ, ਬਿੰਦੂ ਲਾਲ, ਚੌਧਰੀ ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡੀ.ਬੀ.ਈ.ਈ. ਵੱਲੋਂ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 16 ਅਪ੍ਰੈਲ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਉਰੋ (ਡੀ.ਬੀ.ਈ.ਈ.) ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ.ਬੀ.ਈ.ਈ. ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਦਫ਼ਤਰ, ਸੰਗੀਤ ਸਿਨੇਮਾ ਰੋਡ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੌਕ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪੱਤੀ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਰ ਟਰੇਡ ਦੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਪਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਸਮੇਤ ਰੇਜ਼ਿਊਮ ਦੀਆਂ 2 ਨਕਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਚਾਰਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ dbeeludhiana@gmail.com 'ਤੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਂ ਜੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਨਿਚੋੜ ਹੀ "ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ" ਅਤੇ "ਕੀਰਤਨ" ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੈ?

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਬਦ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ — ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਲਫਜ਼ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਧਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਨ:

"ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ॥" ਅੰਗ 943

ਭਾਵ: ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਤੇ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤਿ ਉਸ ਦੀ ਚੇਲੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਦਾ ਗੁਰੂ ਦੇਹਧਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

"ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੇ॥" ਅੰਗ 982

ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਹੈ?

"ਕੀਰਤਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ — ਰੱਬ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ, ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਗਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ। "ਕੀਰਤ" ਭਾਵ ਵਡਿਆਈ + "ਤਨ" ਭਾਵ ਵਿਸਥਾਰ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨਾ। "ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਕੀਰਤਨੁ ਪਰਧਾਨਾ॥" ਅੰਗ 1075
ਕਲਜੁਗ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਕੀਰਤਨ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਕ) ਮਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਹੈ:

ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੱਲਾ ਬੰਦ ਹੈ, ਰੋਡਾ ਦੁਖਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

"ਦੁਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਾਰੇ ਸੁਣਿ ਸਚੀ ਬਾਣੀ॥" ਅੰਗ 922

ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖ-ਰੋਗ ਉਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਤਾਂ ਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੰਗ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ।

ਖ) ਹਉਮੈ ਨਾਸਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਕੀਰਤਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ॥ ਆਨੰਦ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ॥" ਅੰਗ 893

ਕੀਰਤਨ ਹੀਰੇ ਵਾਂਗ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਉਮੈ ਮਰਦੀ ਹੈ।

ਗ) ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ "ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਕਸਦ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਉਹ ਅੰਕੜ ਝੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਗੁਰਮਤਿ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਹੈ। "ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ॥" ਅੰਗ 12

ਗੁਰਮਤਿ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ?

ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਨ: ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਮਝ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ। ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ।

ਰਾਗ ਵਿੱਚ: ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ। ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਰਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਉਣਾ।

ਧਿਆਨ ਨਾਲ: ਸਿਰਫ ਗਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਮਨ ਨਾਲ ਗਾਉਣਾ। "ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ॥" ਅੰਗ 2

ਰਾਜ਼ਗੀ ਵਿੱਚ: ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ਗ ਹਾਂ।

ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਫਲ

"ਕਲਿ ਤਾਤੀ ਨਾਢਾ ਹਰਿ ਨਾਉ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਉ॥" ਅੰਗ 288

ਕਲਯੁਗ ਦੀ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਠੰਡ ਹੈ। ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ-ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਦਾ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵੀਰ/ਭੈਣ ਜੀ:

ਗੁਰਮਤਿ = ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਤਿ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਤਿ ਹੈ ਕਿ "ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ" ਹੈ ਤੇ "ਕੀਰਤਨ" ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਲੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦੀ, ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬੋਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੰਗ ਜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿੱਤਨੇਮ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹੀ ਵਿਰਸਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਗੱਲਾ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਗਾ ਕੇ ਵੇਖਿਓ: "ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ"। ਦਰਦ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਰੱਖੋ। ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।

ਯਾਤਰਾ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਾਫੀਨਾਮਾ

ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਿਉ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀਉ
ਕਿ ਮੈਂ ਮੁੜਦਾ ਰਿਹਾਂ ਅਨੰਦਪੁਰੀ ਤੋਂ

ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ
ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ
ਉਂਗਲਾਂ ਘਸਾ, ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਕੇ

ਹੰਢਾਅ ਜਾਂ ਗਵਾ ਲਏ ਉਮਰ ਦੇ
ਪੂਰੇ ਪੈਂਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣਿਆਂ
ਕਿਲਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ, ਹੋਲਗੜ੍ਹ
ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ, ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਅਤੇ
ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਦੀ ਹੈ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ
ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਲਈ

ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਕਿਤਿਉਂ
ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਬਿਰਤਾਂਤ
ਮਾਖੇਵਾਲ ਤੋਂ ਚੱਕ ਨਾਨਕੀ
ਤੇ ਫਿਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਬਣਨ ਬਾਰੇ

ਕਾਸ਼...! ਕਿਤੇ ਮਾਪੇ, ਪਾਠੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਰੂਪੀ ਰੱਸੀ
ਕੱਚੀ ਟਾਹਟੀ ਵਰਗੀ ਉਮਰੇ

ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਛੁਹੀ ਜਾਂਦਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਉਚਾਈਆਂ
ਸਿੱਖੀ ਦਿਆਂ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਵੱਲ

ਪਰ ਹੁਣ ਵੇਖ-ਵੇਖ, ਸੁਣ ਸੁਣ
ਰੱਟ-ਰੱਟਾਈਆਂ, ਕਬਜ਼ੇ, ਲੜਾਈਆਂ
ਬਣ ਚੁੱਕਿਆਂ ਹਾਂ ਪੱਕਾ ਟਾਹਟ

ਤੇ ਟਾਹਟਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਂ ਕਿਤੇ
ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ
ਜੇ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਸ ਦਸ਼ਾ
ਸੁੱਕ ਕੇ, ਟੁੱਟ ਕੇ ਜਾਂ ਵਢ ਕੇ

ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ
ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੀ
ਚੱਲਣ ਦਾ ਕਮਾਲ ਹੈ

ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਈ ਨੌਬਤ
ਸੁੱਕਣ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਦੀ
ਹਾਂ... ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਬਥੇਰੇ
ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ

ਸੋ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਗਲਤੀ
ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਰਾਂ
ਦਾਸਤਾਂ-ਏ-ਚਮਕੌਰ

ਤਾਂ ਕਿ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ
ਸਿੱਖ ਜਾਵਾਂ ਹੁਨਰ
ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ
ਜੰਗੀ ਕਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ

== ---ਕੁੱਲੀ--- ==

1. ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਮਹਿਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਯਾਰ ਤਾਂ ਬਥੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ।

ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਲੁਟ ਅਤੇ ਤੋਲ ਨਾ। ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਮੇਲ ਨਾ। ਬੰਨ ਸਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨੇ ਪਕੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਕਰੇ ਨਾ ਵੇ ਗੱਲ ਤੇਰ-ਮੇਰ ਦੀ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੇਰਦੀ। ਹੁੰਦੇ ਸਾਡੇ ਨੇ ਪਹਾੜ ਜਿੱਡੇ ਜੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਅਸੀਂ ਨਾ ਵੇ ਪੈਲੀ ਪਿੱਛੇ ਸਕਾ ਭਾਈ ਵੱਢੀਏ। ਨਾ ਬੁੱਢੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਵੇ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਕੱਢੀਏ। ਸਾਡੇ ਮਾਵਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਸਬਰ ਬਥੇਰੇ - ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੰਡੇ ਨਾ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਖਿੰਡਾਉਂਦੀ ਕਦੇ ਕੰਡੇ ਨਾ। ਸਾਡੇ ਹੁੰਦੇ ਸਦਾ ਡਾਂਗ ਉੱਤੇ ਡੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਚੱਲੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਨਾ ਮੱਚਦੀ। ਹੁੰਦੇ ਕੁੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਵੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਕੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਕਦੇ ਮਾਰੇ ਨਾ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਉਂਦੀ ਕਦੇ ਪਾੜੇ ਨਾ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨੇ ਹਨੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿੱਚ 'ਦਾਨੀ' ਸੁੱਖ ਤੇ ਸਕੂਨ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿੱਚ ਬਸ ਜੀਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਹੈ। ਸਾਡੇ 'ਫੁੱਲੇ ਮਿੱਠੀ' ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ-ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ। ਕੁੱਲੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਅਸਾਂ ਤੇਰੇ, ਵੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਤੱਕਦਾ ਰਹੀਂ.....।